

כמה טוב אתם מכירים את

המשחקים האולימפיים ?

חוברת זו המיועדת לקהל הרחב, מספקת מידע על התנועה האולימפית והמשחקים האולימפיים. החוברת בנויה מ- 15 חלקים שכל אחד מהם מוצג על ידי שאלה. כל חלק מספק מידע רלוונטי על הנושא אותו הוא מכסה

כמה טוב אתם מכירים את

**המשחקים
האולימפיים ?**

היכן החלו המשחקים האולימפיים ?

ביוון העתיקה קיימו תחרויות אתלטיקה באולימפיה שבפלופונז. התיעוד הראשון מתחרויות אלה הינו משנת 776 לפני הספירה.

המשחקים התקיימו כל ארבע שנים והוקדשו לזאוס מלך האלים. רק גברים חופשיים אזרחי יוון הורשו להשתתף בתחרויות, ומכאן שעבדים, נשים וזרים לא יכלו לקחת חלק בתחרויות. למעשה, נשים כלל לא הורשו לצפות במשחקים אלה.

חודשים מספר לפני תחילת התחרויות הוכרזה הפסקת אש מקודשת, שבעקבותיה הופסקו מיד כל המלחמות, הקרבות והקונפליקטים בין המדינות. שליחים יצאו לרחבי המדינה לעודד אנשים להניח את נשקם. הפסקת האש אפשרה לספורטאים ולקהל להגיע לתחרויות בבטחה.

המשחקים שהוקדשו לאלים התקיימו גם מחוץ לאולימפיה: בנימיה Nemea (הוקדשו לזאוס כמו באולימפיה), בדלפי Delphi (לאפולו) ובאיסטמיה Isthmia (לפוסידון). המשחקים שנערכו בארבע הערים השונות כונו המשחקים הפן-הלנים.

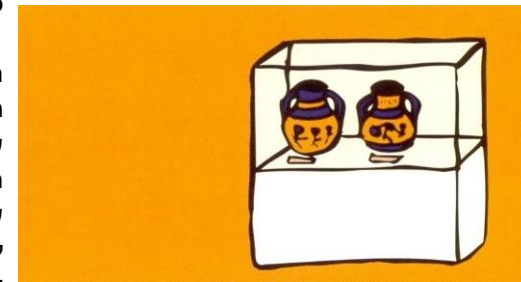
המשחקים בעת העתיקה נמשכו על פני למעלה מ-1,000 שנים! במהלך תקופה כה ארוכה, תכנית המשחקים התפתחה ומגוון ענפי הספורט שנכללו בה השתנה בהתאם. לאחר שנים בהם צברו המשחקים פופולאריות רבה, החלו בהדרגה לאבד מיוקרתם.

מי שהעלים סופית את המשחקים הפן-הלנים, היה תיאודוסיוס הראשון, קיסר ביזנטי שהומר לנצרות. הקיסר לא אפשר לאירועים של עובדי אלילים להתקיים בממלכתו וביטל אותם סופית בשנת 393 לספירה.

ניתן ללמוד על המשחקים העתיקים על ידי התבוננות בציורים על כדים, משלדים של ספורטאים ואפילו משירים שחוברו לתהילתו של ספורטאי מנצח. אמנים, קדרים, סופרים, היסטוריונים ומשוררים מהעת ההיא השאירו אחריהם עדויות יקרות ערך, המאפשרות לנו ללמוד על המשחקים בעת העתיקה.

המשחקים האולימפיים החלו ביוון העתיקה

מי ייסד את המשחקים האולימפיים בעת החדשה ?

כאשר במאה ה-18, ארכיאולוגים גילו את **אולימפיה העתיקה**, הגילוי הצית עניין מחודש במשחקים האולימפיים בעת העתיקה. במהלך המאה ה-19, נעשו מספר ניסיונות להחיות את המשחקים מחדש: למשל בגרנובל (Grenoble) בצרפת, מאצ' וונלוק (Much Wenlock) בבריטניה, ואתונה ביוון. ניסיונות אלה נשארו בגדר אירועים מקומיים בלבד ללא השפעה על העולם הרחב.

קוברטן, שנולד בשנת 1863, התעניין מאוד במשחקים בעת העתיקה. הוא התעניין במיוחד גם **במערכת החינוך האנגלית** אשר כללה ספורט בתכנית הלימודים, דבר שלא נשמע כמוהו בצרפת של אז.

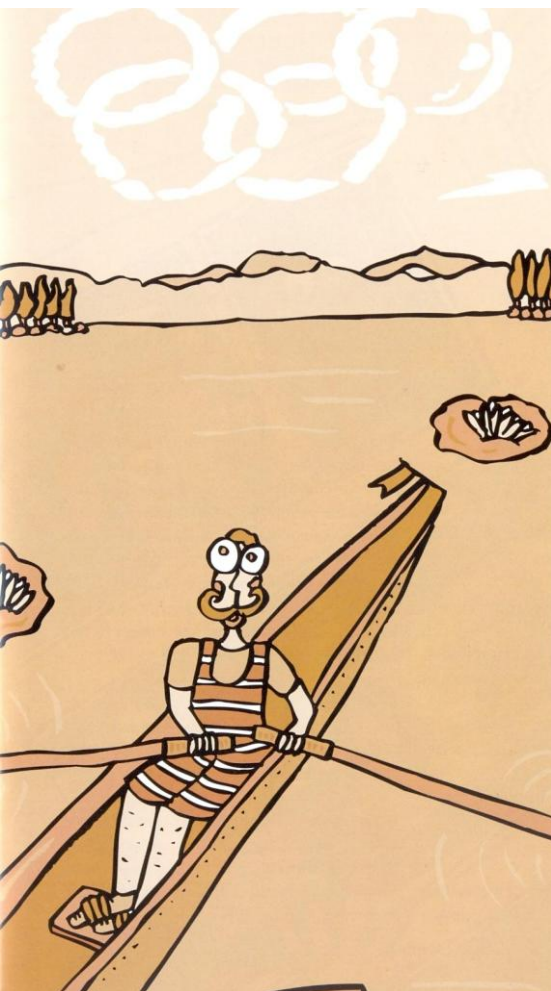
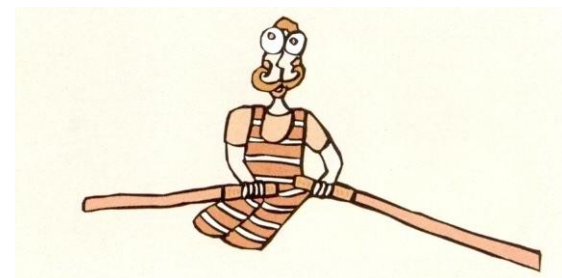
קוברטן, שקיבל השראה ממחקרו שלו בנושא בתי ספר אנגלים ואמריקאים, רצה לשכנע אנשים להכיר ביתרונות העיסוק בספורט לצעירים. לא כולם הסכימו איתו. הברון נזקק לטיעונים מעשיים על מנת לשכנע את דעת הקהל. אז הגה רעיון יוצא דופן: להחיות את המשחקים האולימפיים.

מדוע קוברטן הצליח במקום בו רבים לפניו נכשלו? בגאונותו סיפק למשחקים האולימפיים מימד **בינלאומי** כבר בהתחלה, וראה בהם חלק מאסטרטגיה רחבה יותר של **חינוך באמצעות הספורט**.

קוברטן היה משוכנע בצדקתו, האמין בחזונו והתמיד בדרכו למרות תהפוכות הגורל. הוא השיג את מטרתו בהקמת הוועד האולימפי הבינלאומי בפריז ב-**23 ביוני 1894**, ובחגיגות האולימפיאדה הראשונה בעת החדשה ב**אתונה, 1896**.

הברון היה גם היסטוריון, סופר ומחנך, ואהב להביע דעתו על מגוון רחב של נושאים גם מעבר לספורט.

הברון פייר דה קוברטן הצרפתי ייסד את המשחקים בעת החדשה. על מנת להבין את פועלו, יש להכיר תחילה את הזמנים בהם הוא חי

פייר דה קוברטן נפטר בשנת 1937. גופתו נקברה בבית הקברות בואה דה ווא (Bois-de-Vaux) בלוזאן, שווייץ, בעוד ליבו הונח במצבת שיש באולימפיה

קוברטן היה הנשיא השני של הוועד האולימפי הבינלאומי בין השנים 1896-1925

כיצד התפתחו המשחקים האולימפיים מאז 1896 ?

המשחקים נערכים בכל ארבע שנים, בכל פעם בעיר אחרת בעולם. תקופת ארבע השנים שבין אולימפיאדה אחת לשנייה נקראת **אולימפיאד (Olympiad)**. משחקי הקיץ, כפי שהם נקראים לעיתים, הם בעצם **משחקי האולימפיאדה**.

במהלך מאה שנות קיומם, המשחקים האולימפיים התפתחו יחד עם האוכלוסייה והחברה שארחה אותם. הסביבה מעצבת את זהות המשחקים כפי שהמשחקים משאירים חותמם על העולם הסובב אותם.

השתתפותן של **נשים** במשחקים האולימפיים הוא אחד הסממנים של המשחקים בעת החדשה. הן השתתפו לראשונה באולימפיאדה בשנת 1900 בפריז, בענפי הטניס והגולף. נשים השיגו במהרה דריסת רגל גם ביתר ענפי הספורט. היום, כמעט ואין ענף ספורט המיועד לגברים בלבד.

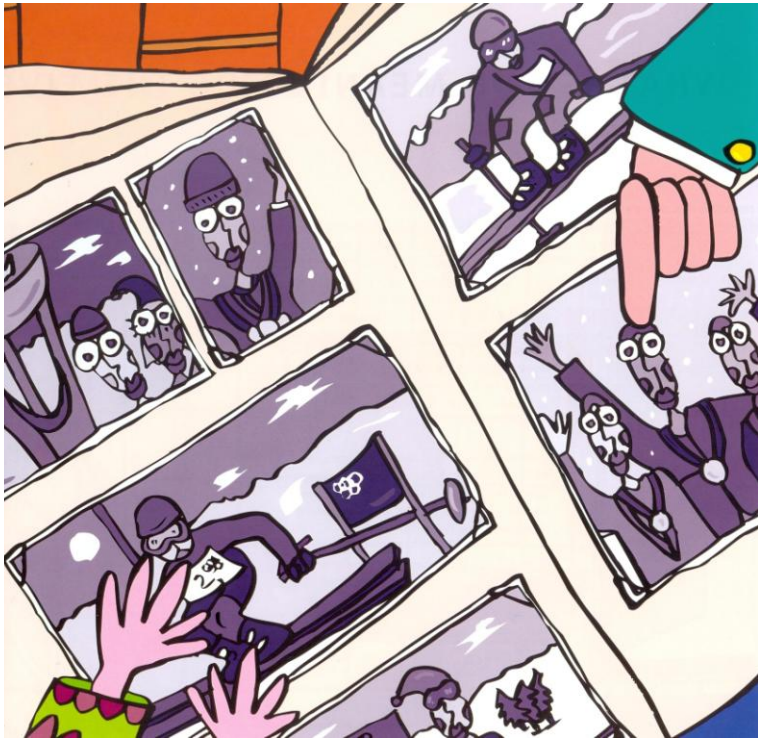
מאז אולימפיאדת אתונה ב-1896, האולימפיאדה היא מפגש ארבע שנתי עבור כל ספורטאי העולם

ומה לגבי אולימפיאדת החורף?
אולימפיאדת החורף הראשונה הייתה בשאמוני (Chamonix) בשנת 1924. מספר הולך וגדל של ענפי ספורט המשוחקים על שלג או קרח הצדיק את קיומה של אולימפיאדה המוקדשת לספורט חורף. לפני 1924, תחרויות החלקה אומנותית היו חלק ממשחקי האולימפיאדה, כך היה בשנת 1908 בלונדון ובשנת 1920 באנטוורפן. באולימפיאדת אנטוורפן נערכה גם אליפות העולם הראשונה בהוקי קרח.

בתחילה אולימפיאדת החורף התרחשה באותה שנה בה התקיימה אולימפיאדת הקיץ. החל משנת 1992 ואילך, מתקיימות אולימפיאדת החורף והקיץ בכל שנתיים לסירוגין.

כאשר מתבוננים בתמונות וסרטים מאולימפיאדות בעבר, ניתן לראות שינויים דרמטיים בצורת המשחקים, היכלי הספורט, באביזרים ובלבוש הספורטאים.

מהי משמעות סמל חמש הטבעות האולימפיות ?

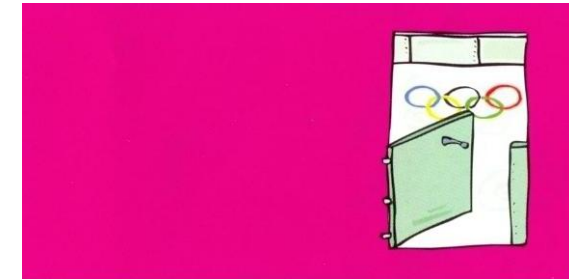
הטבעות חופפות ומסודרות בצורת טרפז.
צבעי הטבעות הם: כחול-שחור-אדום-צהוב-ירוק. פייר דה קוברטן הציע לראשונה את הסמל בקונגרס האולימפי בפריז בשנת 1914.

חמש הטבעות המרכיבות את הסמל האולימפי מייצגות את איחודן של חמש היבשות ואת מפגש הספורטאים מכל רחבי העולם בתקופת המשחקים. הטבעות מייצגות את האוניברסאליות של התנועה האולימפית

חמש הטבעות והרקע הלבן מהווים יחד את הדגל האולימפי שנחשף גם הוא בקונגרס בפריז. הדגל נכנס להיסטוריה האולימפית כאשר הונף לראשונה באצטדיון באולימפיאדת אנטוורפן בשנת 1920.

בעוד שמספר הטבעות מייצג את חמש היבשות, הצבעים (שישה צבעים כולל הלבן ברקע) נבחרו על מנת להבטיח **ייצוג כל דגלי מדינות העולם על ידי לפחות צבע אחד** מתוך השישה.

בזמן המשחקים הטבעות מופיעות בכל מקום אפשרי: על בגדים, כובעים ותיקים ולפעמים אפילו על פני המתחרים והקהל! באמצעות הטבעות הספורטאים והצופים מאוחדים תחת אותו סמל.

מהם הערכים האולימפיים ?

כחלק מהרוח האולימפית, ספורט הנו כלי מדהים המסייע לבניית עולם טוב יותר. הרוח האולימפית יכולה לבוא לידי ביטוי באמצעות שלושה ערכי ליבה: **מצוינות**, **כבוד הדדי** ו**ידידות**. כל מי שרוצה לקחת חלק במשחקים האולימפיים, חייב לשאת ערכים אלו במחשבותיו.

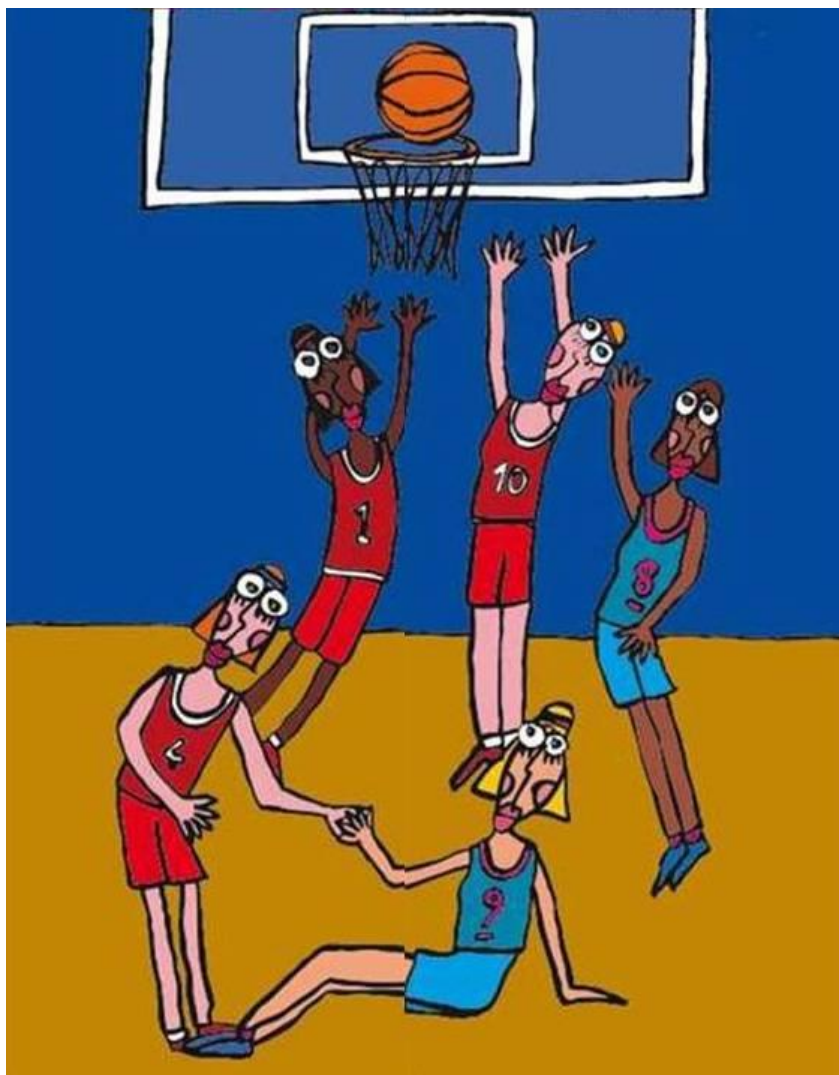
ספורטאים מבקשים **מצוינות** מבחינת המטרות שהציבו לעצמם. או אז הם חייבים לדחוף עצמם להשגת מטרות אלו. המטרה היא לא כל כך להגיע ראשונים כמו הרצון לבחון את היכולות האישיים שלך; אתה מתמלא גאווה עם תחושת הניצחון.

ספורטאים מפגינים **כבוד הדדי** לאחרים ולעצמם. הכוונה היא קבלת הכללים והחוקים והיכולת לשחק משחק הוגן.

ספורטאים חוגגים **ידידות**. באמצעות העיסוק בספורט, הם פוגשים אחרים, מקדמים בברכה הבדלים ומפגינים סובלנות.

שלושת ערכים אלו הם בלתי נפרדים, בלתי ניתן לקיים אחד ללא האחרים. יישום שלושת ערכים אלו בפועל הנו חלק מהחיפוש אחר איזון והרמוניה. כך ניתן לזהות אלוף אמיתי, בתוך ומחוץ למגרש המשחקים.

המוטו האולימפי מורכב משלוש מילים לטיניות:
סיטיוס, אלטיוס, פורטיוס
Citius, Altius, Fortius
אשר פירושו: מהר יותר, גבוה יותר, חזק יותר

מה מסמל מרוץ הלפיד ?

מספר חודשים לפני פתיחת המשחקים האולימפיים, להבה מוצתת באולימפיה ביוון. להבה זו נישאת במרוץ עד לעיר המארחת את המשחקים האולימפיים באותה שנה. הדרך משתנה בהתאם ליעד. יתכן והלפיד יחצה אוקיינוסים, הרים ומדבריות, ערים וכפרים.

טקס ההדלקה באולימפיה מציג שחקניות בתפקיד כוהנות ביוון העתיקה. חום השמש נלכד בעזרת מראה קעורה ומצית אש. ברגע שהוצתה, הלפיד הבוער ניתן לרץ הראשון במרוץ.

ניתן להעביר את הלפיד בעזרת מגוון אמצעי תחבורה. מלבד הרצים - מטוס, רכב ועל גבו של סוס הם דוגמאות שכיחות.

מסלול המרוץ נבחר בקפידה. במדינה המארחת הלפיד בדרך כלל עובר בדרך בה תהיה חשיפה מרבית לאזרחים ולמנהגיהם ואף עובר באתרים חשובים והיסטוריים.

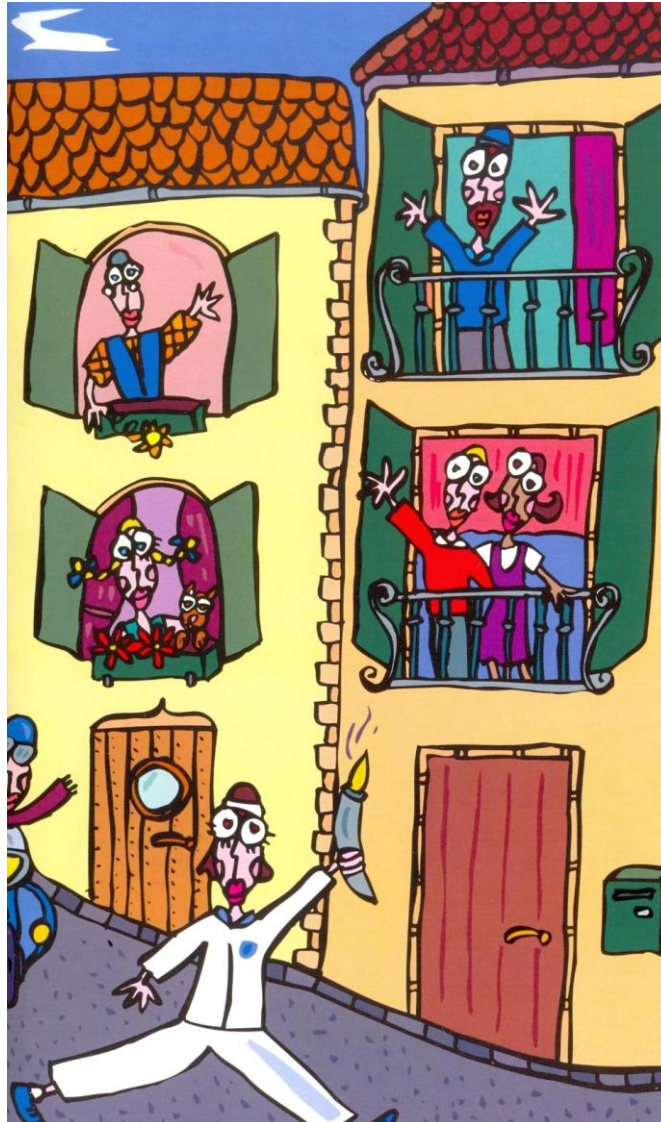
בדרכה, הלהבה האולימפית נתקלת בהתלהבות רבה של הציבור. הלהבה מסמלת את החגיגות הקרבות של המשחקים האולימפיים ומעבירה מסר של **שלום וחברות**.

רגע כניסת הלפיד אל האצטדיון האולימפי הוא אחד משיאי טקס הפתיחה. זהות נושא הלפיד האחרון נשמרת בסוד ולו שמורה זכות הכבוד להדליק את האש האולימפית שתבער לאורך כל המשחקים

מרוץ הלפיד יוצר את הקישור בין המשחקים בעת העתיקה למשחקים האולימפיים בעת החדשה

מרוץ הלפיד הונהג במשחקים האולימפיים בעת החדשה. למרות שנערכו מרוצי לפידים באתונה, הם לא היו חלק מהמשחקים הפן-הלנים. עם זאת, הדרך בה מציתים את אש הלפיד תואמת לדרך בה הציתו היוונים ביוון העתיקה את הלהבה שבערה תמיד במקדשיהם

מסורת מרוץ הלפיד החלה באולימפיאדת **ברלין** בשנת **1936**. מרוץ הלפיד הראשון של אולימפיאדת החורף נערך באולימפיאדת **אוסלו** בשנת **1952**

מדוע עורכים טקס פתיחה וטקס נעילה באולימפיאדה ?

אירועים אלה ממחישים בדרך שאין שנייה לה את הערכים האולימפיים והם אחת הסיבות שהופכות את האולימפיאדה לאירוע ספורט יוצא דופן. חגיגות הספורט והתרבות, יחד עם תצוגת הראווה של שלום כלל עולמי בטקסים אלה, מסמלים את איחוד הגוף עם הנפש.

טקסי הפתיחה מתחילים עם **החלקים הרשמיים**.

מקום של כבוד ניתן לשחקנים הראשיים באולימפיאדה – **הספורטאים!** הם צועדים בצורה מסודרת מאחורי דגל מדינתם לעיני הצופים. כמחווה למקורם של המשחקים האולימפיים – המשלחת מיוון מובילה את המצעד. משלחת הספורטאים מהמדינה המארחת נכנסת אחרונה לאצטדיון.

לאחר שהעומד **בראשה של המדינה** המארחת מכריז על פתיחת המשחקים, מתנגן **ההמנון האולימפי** ודגל המשחקים האולימפיים, שבדרך כלל נישא בידי ספורטאים, מונף אז אל ראש התורן.

כניסת הלפיד האולימפי אל האצטדיון והדלקת האש האולימפית הם שיאי טקס הפתיחה. שחרור **יונים** לבנות מייצג את התקווה לשלום במהלך המשחקים.

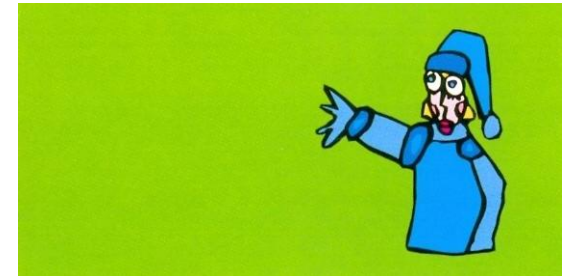
החל מאולימפיאדת אנטוורפן בשנת 1920, נבחר אחד הספורטאים להישבע **בשבועה האולימפית**, בשם כלל הספורטאים. משנת 1972, גם שופט נשבע בשבועה זו בשם כלל שופטי התחרויות. נוסח השבועה עודכן עבור אולימפיאדת סידני 2000, כך שיכלול התייחסות לתחרויות ללא שימוש בסמים ממריצים.

לאחר הטקס הרשמי מגיעה **התכנית האומנותית**, הכוללת תלבושות צבעוניות, מוסיקה, ריקודים ושירים. היצירות והדמיון של הבמאים מלווים במופע זיקוקים מרהיב.

בין אם ישובים באצטדיון או בכורסה האהובה עליהם בבית מול הטלוויזיה, הצופים ברחבי העולם שותפים **לאווירה החגיגית!**

ביום המשחקים האחרון, מתקיים גם **טקס הנעילה** של המשחקים האולימפיים. הספורטאים צועדים יחד, ולא על פי משלחות, לפי מסורת שהחלה באולימפיאדת מלבורן בשנת 1956. הדגל האולימפי מועבר אז לראש העיר המארחת את האולימפיאדה הבאה. למרות שמכבים את האש האולימפית, מבטיחים להיפגש בעוד ארבע שנים באולימפיאדה הבאה.

לציון פתיחת המשחקים האולימפיים כמו גם נעילת המשחקים נערכים טקסים מיוחדים

מהו ענף ספורט אולימפי?

למרות שרוב ענפי הספורט העתיקים מופיעים בצורה זו או אחרת בעת החדשה, הם עברו כמה שינויים רציניים במהלך מאה אחת לקיומם.

ענף ספורט עשוי להפוך אולימפי רק אם הוא עומד במספר קריטריונים. על מנת להיכלל במשחקי הקיץ, ענף ספורט לגברים צריך להיות משוחק בלפחות 75 מדינות ב-4 יבשות, בעוד שענף ספורט לנשים צריך להיות משוחק בלא פחות מ-40 מדינות ב-3 יבשות. במשחקי החורף, ענפי הספורט לנשים ולגברים חייבים להיות משוחקים בלא פחות מ-25 מדינות ב-3 יבשות.

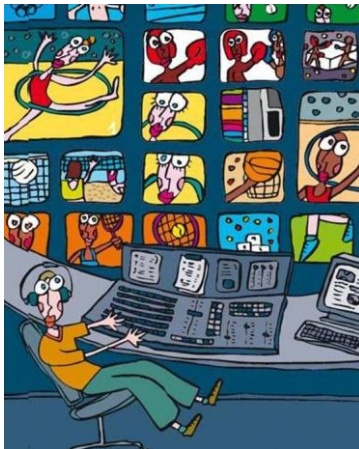
ענף ספורט מחולק לשתי קטגוריות: **תחומים והתמודדויות**. תחום הוא ספורט הכולל התמודדות אחת או יותר. התמודדות היא תחרות בענף ספורט אולימפי או באחד מתחומי המסתיימת בדירוג ומאפשרת חלוקת מדליות ותעודות בסימה. דוגמאות:

במשחקי הקיץ, ענף הספורט היאבקות כולל שני תחומים: סגנון חופשי וסגנון יוני רומאי. ביחד הם כוללים 14 התמודדויות לפי קטגוריות של משקל (אולימפיאדת אתונה 2004). במשחקי החורף, סנובורד אינו ענף ספורט אלא תחום של החלקה על קרח. הסנובורד כולל שתי התמודדויות: סללום ענק, וחצי צינור.

לאורך ההיסטוריה, ענפי ספורט רבים באו והלכו כגון: קריקט, רוגבי, משיכת חבל ושחייה מתחת למים. אחרים הצטרפו כגון טריאתלון, טאקוונדו וקרלינג. אחרים חזרו והופיעו שוב לאחר שהוצאו מתכנית המשחקים כגון: טניס, קליעה למטרה ומזחלות שלג.

מי שמחליט על ענפי הספורט האולימפיים הוא **הוועד האולימפי הבינלאומי (IOC)**. הוועד קובע את תכנית המשחקים האולימפיים והוא שמחליט לסרב או לכלול ענפי ספורט, תחומים וסוגי התמודדויות. עם זאת, **האיחוד הבינלאומי** הוא שאחראי על הצד הטכני: קביעת החוקים, הציוד, אתרי המשחקים, חבר השופטים וכו'.

באולימפיאדת אתונה 1896, היו 9 ענפי ספורט ו-43 התמודדויות בתכנית המשחקים. בסידני 2000 היו 28 ענפי ספורט ו-300 התמודדויות. ההפרש הגדול מלמד על ההתפתחות וההתקדמות של המשחקים האולימפיים

תכנית המשחקים בעת העתיקה בדלפי, כללה תחרויות מוסיקה ושירה. קוברטן, נלהב לשלב את עולם האומנות במשחקים האולימפיים, יצר תחרויות גם לאמנים, סופרים, משוררים, ארכיטקטים ומוסיקאים. התמודדויות אלה התרחשו בין השנים 1948 עד 1912.

היום, האומנות משולבת אך באופן אחר – באמצעות טקסי הפתיחה והנעילה ובפעילות התרבות המאורגנת במהלך המשחקים

תחרויות ריצה, זריקת דיסקוס, הטלת כידון, קפיצה לרוחק, האבקות, אגרוף ותחרויות רכובות (כגון מרוצי סוסים ומרכבות) הם חלק מענפי הספורט ששוחקו כבר במשחקים האולימפיים בעת העתיקה

כיצד נבחר ספורטאי להשתתף במשחקים האולימפיים ?

האיחוד הבינלאומי מארגן התמודדויות קדם אולימפיות, והוועד האולימפי הלאומי (NOC) אחראי לרישום הספורטאים למשחקים האולימפיים.

במידה ולספורטאי יש יותר מאזרחות אחת, הוא רשאי לייצג מדינה לפי בחירתו, אך אם הוא כבר ייצג בעבר מדינה מסוימת במשחקים האולימפיים או בתחרות חשובה אחרת, הוא אינו יכול לייצג מדינה אחרת באולימפיאדה בטווח של שלוש שנים.

אין הגבלת גיל להשתתפות באולימפיאדה, מלבד כזו שתיכפה על ידי איחוד בינלאומי כלשהו עקב מגבלה בריאותית.

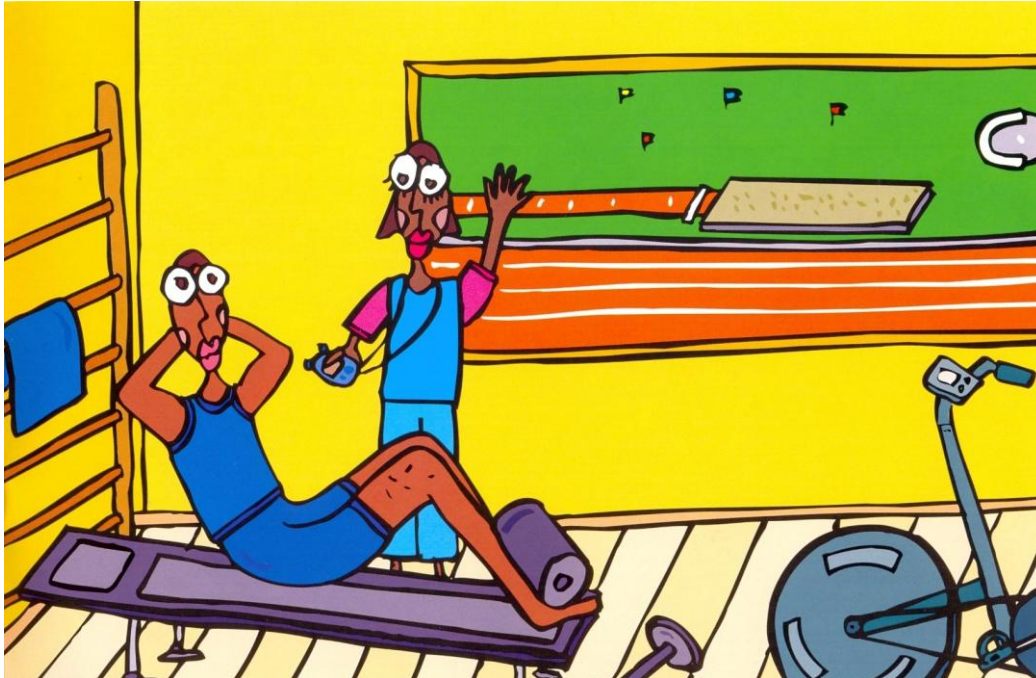
כאשר ספורטאי מתקבל למשחקים האולימפיים, הוא מתחייב לכבד את הערכים האולימפיים וכן מסכים לעבור בדיקת שימוש בסמים ממריצים.

ספורטאים השואפים להתקבל למשחקים האולימפיים חייבים להיות טובים באופן יוצא דופן בתחומם.

על מנת להגיע לרמה כזו, הם מחויבים לשעות רבות של אימונים, הינם בעלי רוח תחרותית ותשוקה לבחון את יכולתם מול ספורטאים אחרים.

ייצוג מדינתם במשחקים האולימפיים היא משאת נפשם של רוב הספורטאים.

על מנת להשתתף במשחקים האולימפיים, ספורטאים חייבים לענות על דרישות האמנה האולימפית ולציית לחוקי האיחוד הבינלאומי (IF) הקובע בענף הספורט שלהם

היכן מתגוררים הספורטאים במשך תקופת המשחקים ?

בימים עברו, הספורטאים נאלצו למצוא לעצמם מקום מגורים במהלך האולימפיאדה, ואף לדאוג לעצמם למזון. הם שוכנו במלונות, בתי ספר, בסיסים צבאיים ואפילו בסירות!

עם השנים, גדל מספר המשתתפים והיה הכרח למצוא להם פתרון קבע הולם יותר.

הניסיון הראשון לשכן ספורטאים במקום אחד הוא באולימפיאדת פריז בשנת 1924, שם נבנו בקתות זמניות עבור הספורטאים. אך רק בשנת 1932, באולימפיאדת לוס אנג'לס, נבנה הכפר האולימפי הראשון.

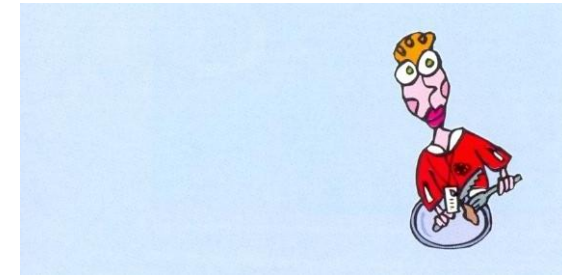
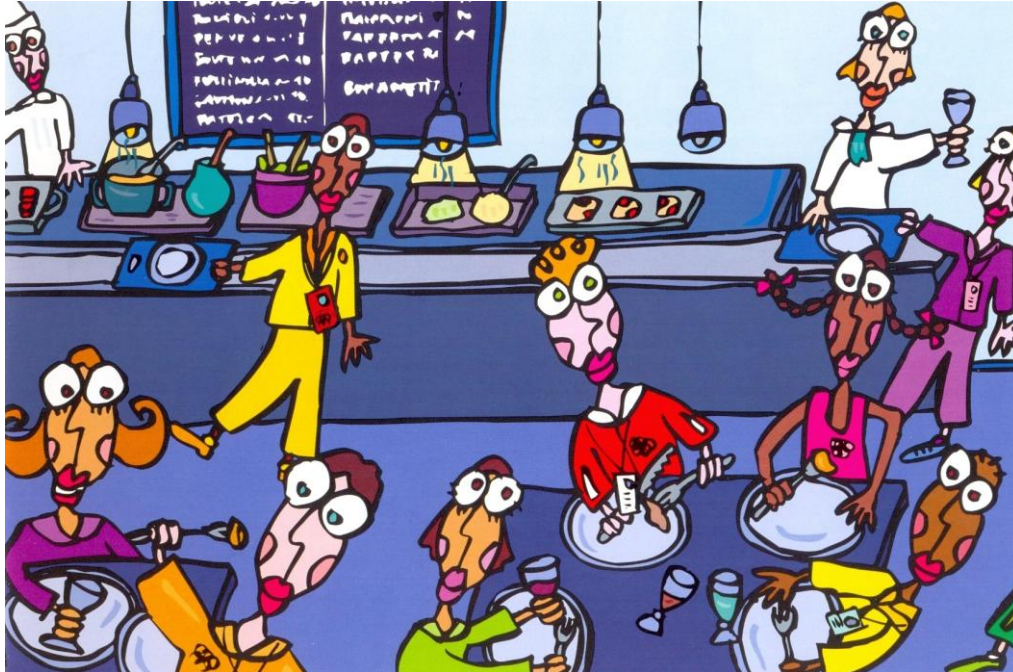
במהלך השבועיים בהם מתקיימים המשחקים, הספורטאים מתגוררים בכפר האולימפי

היתרון בכפרים אלה הוא שהספורטאים מקבלים כל מה שהם צריכים תחת קורת גג אחת: חנויות, דואר, בתי קולנוע, מרכזי תרבות וכמובן מסעדות. דרישות ההסעדה הן עצומות (1044 טון מזון באולימפיאדת נג'נו Nagano בשנת 1998!) והתפריט חייב להיות מגוון מספיק על מנת להתאים לטעמי הספורטאים מחמש היבשות השונות.

הכפר מאובטח ברמה גבוהה ורק אנשים בעלי היתר רשמי יכולים להיכנס פנימה. הכפר האולימפי בשנת 1932 אובטח על ידי בוקרים על גבי סוסים, שהשתמשו בלאסו נגד משיגי גבול!

במקור, הכפר האולימפי הוגבל לגברים בלבד. רק בשנת 1956, באולימפיאדת מלבורן, הורשו גם נשים ליהנות מיתרונותיו של הכפר.

בסיום המשחקים הכפר האולימפי משנה את ייעודו. הדירות בדרך כלל נמכרות או מושכרות במכיר צנוע.

מהו הפרס למנצחים במשחקים האולימפיים?

טרם הגדרת חוקי המשחקים האולימפיים, היו מספר אפשרויות לתגמול המנצחים. לא היו מדליות זהב באולימפיאדת אתונה בשנת 1896. המנצח קיבל מדלית כסף והזוכה במקום השני קיבל מדלית ארד. בשנת 1900, באולימפיאדת פריז, המשחקים התקיימו במקביל לתערוכה העולמית בפריז. המנצחים לא קיבלו מדליות אלא יצירות אומנות! רק בשנת 1908, באולימפיאדת לונדון, המדליות הפכו לפרס הרשמי באולימפיאדה.

המדליות במשחקים האולימפיים חייבות לעמוד בסטנדרטים של הוועד האולימפי הבינלאומי. מ-1928 ועד 1968, בצד אחד של המדליה הוטבעה דמותה של ניקה, אלת הניצחון, כאשר צידה השני הראה ספורטאי נישא על כתפי הקהל. מ-1972 ואילך, הוחלט שבצד אחד תישאר אלת הניצחון, ועיצוב הצד השני נתון לשיקולה של העיר המארחת.

הוחלט כי **המדליות במשחקי החורף** לא כפופות לאותם חוקים. הוועדות המארגנות חופשיות להחליט על עיצוב אחר בכל שנתיים. מדליות אלה נוטות להיות יצירות יותר בעיצובן ועשויות להכיל חומרים מגוונים כגון קריסטל, גרניט ולכה.

הפודיום, המשמש לטקס הענקת המדליות, הופיע לראשונה בשנת **1932 באולימפיאדת לייק פלסייד (Lake Placid)**.

טקס הענקת המדליות הוא תמיד מרגש. למרות שהזמן שמבלים הספורטאים על הפודיום הוא קצר יחסית לזמן שלוקח להם להגיע לשם, הערצת הקהל מעצימה את הניצחון של הגיבור או הגיבורה ומעניקה להם אולי את הפרס המתוק מכולם.

במשחקים הפן-הלנים בעת העתיקה, המנצחים היו מקבלים זר עשוי מענפי זית, סלרי, דפנה או אורן. בעת החדשה, לשלושת הספורטאים הטובים ביותר בכל התמודדות מוענקות מדליות זהב, כסף או ארד

מדליית הזהב למנצח חייבת להיות מצופה בלפחות 6 גרם של זהב טהור!

שמונת הספורטאים הראשונים מקבלים גם תעודה

איזה איום מרחף מעל המשחקים האולימפיים ?

התשתית הנדרשת לעריכת התחרויות ושיכון הספורטאים והתקשורת רחבה מאוד, כמו גם אמצעי האבטחה הנדרשים. בימים אלה, המשחקים האולימפיים משפיעים על איזור גיאוגרפי שלם, ולא רק בתחומי האצטדיון.

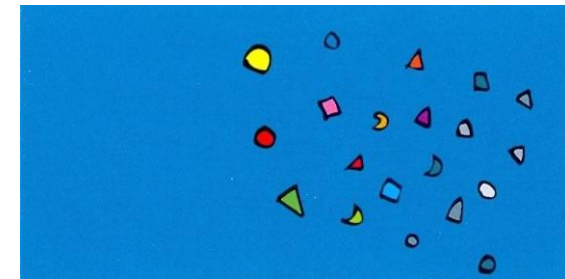
חשיבות המשחקים האולימפיים בזירה הבינלאומית הפכה אותם לאירוע שאינו ניתן להחמצה, המתועד על ידי התקשורת ברחבי העולם. עבור ספורטאי, הסיכוי לזכות במדליה לעיני כל העולם באמצעות התקשורת, מהווה מקפצה לפרסום ולעושר. הלחץ המופעל על ידי המלווים ונותני החסות של הספורטאים, אשר מועצם על ידי השאיפה האישית של הספורטאי, עלול לגרום לחלק מהם להשתמש באמצעים בלתי חוקיים כדי להפיק מעצמם יותר. לפיכך, **סכנת השימוש בסמים** מרחפת מעל המשחקים האולימפיים.

חומרים אסורים עשויים לחזק את היכולת הפיזית של הספורטאי ולשפר את ביצועיו. במקרה כזה, תוצאותיו בתחרויות הופכות להיות חסרות משמעות. בנוסף, הספורטאי שם ללעג את המשחק ההוגן, בוגד באמון הצופים והחשוב ביותר – מסכן את חייו.

על מנת להיאבק בתופעה, ננקטו מספר צעדים מונעים, כגון **בדיקות שימוש בסמים וסילוק ספורטאי** שבדיקתו נמצאה חיובית.

בטווח הארוך, המודעות הגוברת לגבי הסכנות בשימוש בחומרים ממריצים יחד עם חינוך הצעירים לערכי הספורט והמשחק ההוגן, יעזרו לצמצם את התופעה ולהחזיר את רוח הספורט ההוגן לאולימפיאדה.

למרות שהמשחקים בעת החדשה החלו בצנעה, כיום הגיעו למימדי ענק

מהיכן נלקח הכסף למימון האולימפיאדה ?

דוגמאות אלה מספקות המחשה למגוון האמצעים ששימשו למימון המשחקים. מכיוון שהיקף המשחקים גדל במהלך המאה ה-20, נדרשו מקורות מימון אחרים. כיום, מקור ההכנסה העיקרי הוא **זכויות השידור** הנמכרות לערוצי הטלוויזיה השונים.

החל מ-1980, לוועד האולימפי הבינלאומי יש תכנית שיווקית ליצירת **שותפויות עם חברות רב לאומיות**. חברות אלה קוננות את הזכות לשימוש בסמל האולימפי, ובכך מספקות תמיכה כספית כמו גם מומחיות ייחודית (טכנולוגיה, ציוד וכו').

מוצרים שונים רבים הקשורים לאולימפיאדה נמכרים כמזכרות. יצירת **הקמע** נותנת גם היא חיזוק משמעותי בתחום הכלכלי. בנוסף לרווח שהוא מייצר, הקמע גם עוזר להגדיר את הזהות הויזואלית של המשחקים. בין אם אמיתיים או דמיוניים, בעלי חיים או אנשים, דמויות אלו משרתות ככלי תקשורת חשוב. הן בונות גשר בין העיר המארחת לבין הקהל הרחב.

הקמע הרשמי הראשון נראה בשנת 1972 באולימפיאדת מינכן, אבל הקמע באולימפיאדת ברצלונה בשנת 1992 נהנה מההצלחה המסחרית והפופולאריות הגדולה ביותר. הכלבלב הקטן **קובי** שעוצב על ידי חאבייר מאריסקל, הופיע במגוון צורות וחומרים. התאמתו למגוון רחב של מצבים מסבירה חלק מהצלחתו יוצאת הדופן.

האולימפיאדה הראשונה בעת החדשה מומנה על ידי הנפקת סט בולים אולימפיים. באולימפיאדת הלסינקי 1952 יוצרו מטבעות אולימפיים לאותה מטרה

מהו תפקידו של הוועד האולימפי הבינלאומי ?

בראש הוועד עומד נשיא, הנבחר לתקופת כהונה של שמונה שנים, עם אפשרות לתקופת הארכה של ארבע שנים נוספות.

אחד מתפקידי הוועד הוא להבטיח את קיומם של המשחקים האולימפיים.

תשע שנים לפני מועד המשחקים האולימפיים, הוועד האולימפי הבינלאומי מזמין את כל הערים המעוניינות בכך להגיש מועמדות למכרז. קבצים מכל עיר נשלחים לוועד שלומד היטב כל הגשת מועמדות. 7 שנים לפני מועד המשחקים, הוועד בוחר את העיר שתארח את המשחקים האולימפיים.

הגוף המארגן את המשחקים האולימפיים הוא איננו הוועד האולימפי הבינלאומי, אלא הוועדה לארגון המשחקים האולימפיים (OCOG) המוקמת על ידי העיר המארחת.

מלבד המשחקים האולימפיים, הוועד האולימפי הבינלאומי מעורב במגוון פעילויות ספורט ברחבי העולם, מקדם ומעודד למשחק הוגן, נטול אפליה או אלימות. הוועד גם מעורב בפעילות לקידום השלום.

לוועד האולימפי הבינלאומי יש קשר מיוחד עם העיר לוזאן. בעיר השוויצרית ממוקמים משרדי ההנהלה של הוועד משנת 1915. לאחר האכלוס במספר בניינים שונים, נבחר לבסוף משכן הקבע של הנשיא ומשרדי ההנהלה בשאטו דה וידי בשנת 1968.

הוועד האולימפי הבינלאומי (IOC) הוקם בשנת 1894 בפריז, על ידי פייר דה קוברטן, ומונה יותר מ-100 חברים מכל רחבי העולם

לוזאן הוכרזה כבירה האולימפית בשנת 1994. בנוסף לוועד האולימפי הבינלאומי (IOC), ממוקמים בעיר גם מספר סניפים של האיחודים הבינלאומיים

כיצד משמר הוועד האולימפי את ההיסטוריה של המשחקים ?

ארכיונים, תמונות, סרטים, מסמכים וחפצים
מהמשחקים האולימפיים – למעשה כל המורשת
האולימפית – נמצאת בין כתליו.

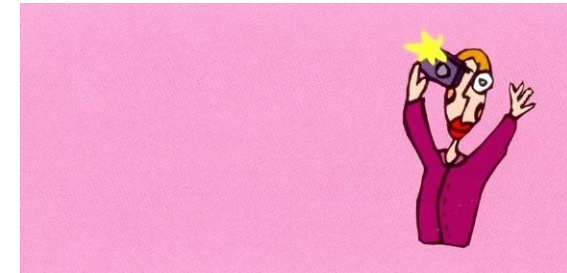

סדרה של **תערוכות** מאפשרות למבוגרים ולילדים
כאחד לגלות את ההיסטוריה של המשחקים
האולימפיים והתנועה האולימפית, על ידי חקר
נושאים הקשורים לספורט, אמנות ותרבות.

מרכז המחקרים האולימפי מקבל סטודנטים
וחוקרים. המרכז גם עונה על שאלות הציבור
ומספק תיעוד ומסמכים לפי בקשה.

המוזיאון ומרכז המחקר הינם יותר מאשר מאגר
נתונים. הם פעילים ביצירת הרוח האולימפית
ומפיצים אותה ואת ערכיה לקהל רחב יותר. הם
מספקים מקום ללמוד, לדון, לחקור ולשתף מידע.

**המוזיאון האולימפי, הממוקם גם הוא בלוזאן ומרוחק
רק מספר קילומטרים ממקום משכנו של הוועד
האולימפי הבינלאומי, מארח מבקרים מכל רחבי
העולם**

הרעיון לפתיחת מוזיאון אולימפי הוצע לראשונה על ידי
קוברטן. אך מי שהגשים אותו היה **חואן אנטוניו
סמראנש**, הנשיא ה-7 של הוועד האולימפי הבינלאומי.
המוזיאון האולימפי, לחופיו של אגם ג'נבה, נפתח ב-
23 ביוני 1993. הוא תוכנן על ידי הארכיטקטים פדרו
רמירז וסקז ממקסיקו וג'ין פייר קאהן משווייץ

זכויות

פורסם ע"י הוועד האולימפי הבינלאומי
תורגם והותאם לעברית ע"י החוויה האולימפית / הוועד האולימפי בישראל
פברואר 2012

© כל הזכויות שמורות

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל
אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני (לרבות צילום, הקלטה, אינטרנט ודואר אלקטרוני), כל חלק שהוא
מהחומר שבחוברת זו. שימוש מסחרי מכל סוג בחומר הכלול בחוברת זו אסור בהחלט, אלא ברשות
מפורשת בכתב מהחוויה האולימפית / הוועד האולימפי בישראל

לקבלת מידע נוסף, בבקשה אל תהססו ליצור עימנו קשר:
הוועד האולימפי בישראל / החוויה האולימפית
רח' שטרית 6, הדר יוסף, תל אביב
טלפון: 03-7955900 פקס: 03-7955917
דואר אלקטרוני: olympicE@nocil.co.il
www.olympic-experience.co.il

החברת הופקה ע"י המוזיאון האולימפי בלוזאן
מחלקת חינוך ותרבות

Quai d'Ouchy 1 - P.O.Box 1001 Lausanne, Switzerland

מחברת: Anne Chevalley

Head of Educational and Cultural Services

איורים: Albin Christen (www.albin.ch)

עיצוב גרפי: Antidote-design (www.antidote-design.ch)

© המוזיאון האולימפי, לוזאן/שווייץ 2011 (מהדורה שלישית)

החוויה האולימפית שיא חדש של כיף!

מסע מרתק אל רגעי השיא
של המשחקים האולימפיים
חוויה מלהיבה לכל המשפחה

פתוח בימים א'-ה', 10:00-17:00, הכניסה מגיל 6 ומעלה
שטריט 6, הבניין האולימפי, הדר יוסף, פארק הירקון, תל אביב, טלפון 03-7955900
www.olympic-experience.co.il, olympicE@nocil.co.il

